

Zmasowany ukraiński atak na Noworosyjsk. 1637. dzień wojny

Andrzej Wilk, Sławomir Matuszak, Jacek Tarociński

Sytuacja na froncie

Siły rosyjskie poczyniły kolejne nieznaczne postępy w obwodzie donieckim, gdzie ukształtowały się cztery główne odcinki natarcia: szerokim frontem od wschodu na Słowiańsk i Kramatorsk, od południowego wschodu i południowego zachodu na Drużkiwkę i dalej na Kramatorsk, od południa i wschodu na Dobropole oraz od północy i wschodu na Łyman i dalej na Słowiańsk. Jedynie w rejonie Łymanu siły ukraińskie względnie długotrwale i skutecznie powstrzymują natarcie agresora i stwarzają zagrożenie dla najbardziej wysuniętej na zachód części jego zgrupowania, oddzielonej od reszty sił rzeką Netrys. Rosjanie zniszczyli kolejne dwa mosty na rzece Kazennyj Toreć w Słowiańsku, pogłębiając odizolowanie zgrupowania ukraińskiego w jego wschodniej części i na przedpolach miasta od zaplecza. Niezniszczone pozostały mosty na północnych i południowych obrzeżach Słowiańska oraz na odnodze rzeki na zachód od centrum. Słowiańsk, Kramatorsk i Drużkiwka są permanentnie bombardowane i ostrzeliwane.

Rosjanie zintensyfikowali działania w rejonie Orichiwa w obwodzie zaporoskim. Miejsce grup dywersyjno-rozpoznawczych zaczęły zajmować pododdziały szturmowe, które według niektórych źródeł rozpoczęły walki o to miasto (w jego wschodniej części). Oskrzydlają także sąsiednią Małą Tokmaczkę, której wschodnia część znajduje się najprawdopodobniej pod kontrolą rosyjską. Korzystając z obniżenia poziomu wody w rzece Oskoł, siły agresora zintensyfikowały działania w zachodniej części Kupiańska, którego centrum nie kontroluje obecnie żadna ze stron. Na wschodnim brzegu rzeki siły ukraińskie wciąż utrzymują się w rejonie miejscowości Kupjańsk-Wuzłowyj.

12 sierpnia prezydent Wołodymyr Zełenski poinformował, że w prowadzonej od stycznia br. zakrojonej na szeroką skalę operacji zaczepnej na kierunku ołeksandriwskim Ukraina odzyskała 745 km² terytorium i 26 miejscowości. Przekaz ten podważają obserwatorzy OSINT. Walki na styku obwodu dnipropepetskiego z obwodami zaporoskim i donieckim toczą się z mniejszą intensywnością niż na sąsiednich kierunkach, a ich konsekwencją są nieznaczne, choć regularne zmiany terenowe na korzyść obu stron (zob. [Ukraińsko-rosyjski pojedynek na flagi. O ofensywie, której nie było](#)).

16 sierpnia rosyjskie rakiety po raz kolejny uderzyły w Kijów. Do największych zniszczeń doszło w rejonie węzłowej stacji kolejowej Pocajna oraz w rejonie przemysłowym w południowo-zachodniej części miasta. Trafione miały zostać m.in. zakłady produkujące komponenty do pocisków manewrujących FP-5 Flamingo i dronów tzw. dalekiego zasięgu. W rejonie podkijowskich Browarów zniszczone zostało małe lotnisko we wsi Hoholiw, wykorzystywane przez obrońców do startu ww. dronów (rozległe pożary na nim potwierdziły zdjęcia NASA FIRMS). 12 i 18 sierpnia rosyjskie drony uderzyły w kompleksy magazynowe w Browarach (zniszczone zostały m.in. magazyny firmy Raben Ukraine). **16 sierpnia celami ataku raketowego były również Krzywy Róg i Krzemieńczuk.** W pierwszym z tych miast poważnie uszkodzony został kombinat metalurgiczny ArcelorMittal (zniszczenia objęły główne instalacje energetyczne i wielkopiecowe, wskutek czego zakład częściowo wstrzymał produkcję). Zginęło dwóch pracowników, a 14 zostało rannych. Krzywy Róg był także celem rosyjskiego ataku dzień wcześniej. W Krzemieńczuku trafione zostały zbiorniki na terenie nieczynnej rafinerii, ocalałe po poprzednich atakach. Ich pożar gaszono ponad dobę.

Rosjanie kontynuowali ataki na infrastrukturę portową i inne obiekty logistyczne w obwodzie odeskim. Do uderzeń dochodziło codziennie od 12 do 17 sierpnia. Uszkodzenia odnotowano w portach tzw. Wielkiej Odessy oraz w naddunajskich Izmaile (14 sierpnia rosyjskie drony uderzyły też w tamtejszą stację kolejową i dwa holowniki) i Reni. Ponadto w Odessie trafione zostały składy paliwa oraz dwa terminale Nowej Poszty, a w Izmaile podstacja energetyczna, stacja kolejowa i dwa holowniki. Dwukrotnie do uszkodzenia magazynów doszło w Białogrodzie nad Dniestrem. Na wodach w pobliżu ukraińskich portów uszkodzone zostały kolejne trzy statki (na jednym – pod banderą Togo – rany odniosło czterech marynarzy). Ponadto infrastruktura portowa i statek uszkodzone zostały 13 sierpnia w Mikołajowie. 16 sierpnia rosyjskiego drona, który wszedł w przestrzeń powietrzną Rumunii, zestrzelił jeden z bazujących tam hiszpańskich myśliwców.

W regionach przyfrontowych celem największej liczby ataków było Zaporże. Dochodziło do nich 12 sierpnia oraz codziennie od 15 do 18 sierpnia. Zniszczone bądź uszkodzone zostały centrum handlowe i magazyny sieci Epicentr, a także obiekty przemysłowe (według niektórych źródeł zakłady elektrotechniczne Peretworuiwacz [ros. Priobrazowatel] i fabryka urządzeń wysokiego napięcia). Niepowodzeniem agresora zakończyło się natomiast bombardowanie Mostów Preobrażenskigo 16 sierpnia, gdzie odnotowano niewielkie uszkodzenia. Do uderzeń w infrastrukturę energetyczną, przemysłową, transportową i/lub logistykę doszło również w Czernihowie (wieczorem 11 sierpnia oraz 15, 17 i 18 sierpnia), Chersoniu (12, 14, 16 i 17 sierpnia; w mieście utrzymują się braki prądu), Dnieprze (12 sierpnia), Pawłohradzie (13 i 15 sierpnia), Charkowie (15 i 18 sierpnia), Sumach (15 i 17 sierpnia) oraz w obwodach kirowohradzkim i żytomierskim (14 sierpnia). Według Naftohazu od 11 do 17 sierpnia trzynastokrotnie atakowana była też infrastruktura wydobywania gazu, a część obiektów została zmuszona do wstrzymania pracy. 15 sierpnia celem zmasowanego ataku raketowego była baza lotnicza Kanatowe koło Kropywnyckiego, gdzie w ocenie NASA FIRMS doszło do czterech rozległych pożarów. **18 sierpnia rosyjska**

rakieta uderzyła w Peczenihy na wschód od Charkowa, zabijając dziesięcioro i raniąc ośmioro cywili. Przez miejscowość tę przechodzi główna trasa zaopatrzenia ukraińskiego zgrupowania w obwodzie charkowskim.

11 sierpnia ukraińskie Dowództwo Sił Powietrznych (DSP) przestało publikować komunikaty o liczbie użytych przez agresora rakiet. Według rzecznika DSP Jurija Ihnata ograniczenie ma dotyczyć pocisków balistycznych, de facto objęło jednak wszystkie kategorie rakiet. Sporadycznie podawane są ich typy i tylko raz, 16 sierpnia, DSP poinformowało o zestrzeleniu trzech pocisków Ch-59/69. Wciąż podawane są natomiast dane dotyczące bezzałogowców uderzeniowych i ich imitatorów, których od wieczora 11 sierpnia do rana 18 sierpnia Rosjanie mieli użyć 916, z czego 742 unieszkodliwiono. Ihnat potwierdził wzrost wykorzystania przez agresora nowych generacji dronów o napędzie turboodrzutowym, których w lipcu miało zostać użytych pięciokrotnie więcej niż w czerwcu, a „w niektórych atakach” stanowią one do dwóch trzecich ogólnej liczby bezzałogowców. Informacje o liczbie użytych rakiet wszystkich kategorii podają źródła OSINT (np. AMK Mapping), zgodnie z którymi w omawianym okresie agresor wykorzystał ich ponad 30, w tym co najmniej 12 balistycznych, a zestrzelone zostały dwa lub trzy kierowane pociski lotnicze Ch-59/69.

Rosyjskie operacje przeciwko Ukrainie

12 sierpnia Służba Bezpieczeństwa Ukrainy (SBU) powiadomiła o zatrzymaniu czterech członków siatki Federalnej Służby Bezpieczeństwa (FSB) zbierającej informacje o ukraińskim zapleczu wojskowym w trzech obwodach. Według śledczych osoby te działały pod kierownictwem wspólnego rosyjskiego kuratora w obwodach donieckim, dniepropetrowskim i kirowohradzkim. Do ich zadań należało lokalizowanie magazynów uzbrojenia i amunicji, stanowisk obrony przeciwlotniczej, lotnisk, umocnień oraz miejsc koncentracji wojska i sprzętu.

13 sierpnia SBU poinformowała o rozbiciu 14-osobowej grupy działającej na rzecz rosyjskiego wywiadu wojskowego zbierającej dane o ukraińskich samolotach F-16 i Mirage oraz bazach lotniczych. Sieć została zorganizowana przez mieszkańca Lwowa prowadzącego kanał Telegram o lotnictwie. Miał on zaangażować 13 innych osób, mieszkających w pobliżu infrastruktury lotniczej i zlecić im fotografowanie lotnisk, samolotów, załóg i personelu oraz rejestrowanie godzin startów.

Według informacji policji ogółem od początku 2026 r. rosyjskie służby przeprowadziły 31 zamachów terrorystycznych z udziałem zwerbowanych Ukraińców, a kolejne 14 udało się udaremnić. Dla porównania – w 2024 r. zarejestrowano dziewięć takich przypadków, a rok później już 61. W br. policja udokumentowała m.in. 11 przypadków nakłaniania niepełnoletnich dziewcząt do trucia ukraińskich wojskowych. 260 niepełnoletnich samodzielnie zgłosiło policji próby werbunku, pomagając zapobiegać przestępstwom.

12 sierpnia siły ukraińskie przeprowadziły jeden z największych ataków na Noworosyjsk, w rezultacie którego uszkodzone zostały m.in. dwa terminale zbożowe oraz terminal naftowy Szescharis. Obiekty te, a według niektórych źródeł także trzeci z terminali zbożowych, wstrzymały pracę. Trafiono również magazyn, pociąg towarowy i linię wodociągową, przez co w mieście doszło do okresowej przerwy w dostawach wody. Nie potwierdziły się natomiast doniesienia ukraińskiego Sztabu Generalnego o uszkodzeniu w noworosyjskiej bazie Floty Czarnomorskiej dwóch fregat i dwóch korwet. Najprawdopodobniej nie została trafiona żadna z jednostek. Zdjęcia satelitarne potwierdziły ślady po upadku odłamków w strefie technicznej bazy oraz trafienie budynku pobliskiej szkoły. Dzień później Agencja Reutera poinformowała, że Ukraina skierowała do Rosji przez pośredników propozycję wzajemnego wstrzymania uderzeń na cele w basenie Morza Czarnego. Po kilkudniowej zwłoce z odpowiedzią rosyjski MSZ w publicznym komunikacie ją odrzucił. Jak podała agencja Bloomberg, 16 sierpnia w rejonie Noworosyjska trafiony został grecki tankowiec „Spiros” z ropą z tamtejszego terminalu Kaspijskiego Konsorcjum Rurociągowego (CPC).

15 sierpnia trafione zostało Centrum Rakietowo-Kosmiczne „Progress” w Samarze, produkujące rakiety nośne Sojuz. Według niektórych źródeł OSINT uderzyły w nie dwa pociski manewrujące FP-5 Flamingo – było to pierwsze udane ich użycie od kilku tygodni. W atakach 15 i 16 sierpnia Ukraińcy mieli wykorzystać łącznie ok. 30 tego typu rakiet, jednak poza dwoma wyżej wymienionymi wszystkie miały zostać zestrzelone. **Dzień wcześniej Ukraińcy uderzyli w terminal gazowy Novateku w Ust-Łudze w obwodzie leningradzkim, a 13 sierpnia w rafinerię Gazpromu w Saławacie w Baszkortostanie.** Na terenie obu przedsiębiorstw wybuchły pożary. Najprawdopodobniej przelot ukraińskich dronów w kierunku obwodu leningradzkiego był przyczyną aktywowania alarmu przeciwlotniczego we wschodniej części Łotwy. Jeden z bezzałogowców zestrzeliły myśliwce NATO. Wstrzymała pracę rafineria w Orsku, gdzie w rezultacie ukraińskiego ataku 11 sierpnia doszło do uszkodzeń, o czym dzień później poinformowała Agencja Reutera.

16 sierpnia Ukraińcy przeprowadzili największy od początku pełnoskalowej agresji atak na obwód rostowski, w rezultacie którego uszkodzony został Kombinat Kamieński w Kamieńsku Szachtyńskim, produkujący stałe paliwo rakietowe (m.in. do rakiet używanych w systemach Smiercz, Tornado-S i Uragan). Zniszczone zostały dwie, a uszkodzone kolejne cztery hale produkcyjne. Rosyjski resort obrony zgłosił unieszkodliwienie nad obwodem rostowskim ponad 150 bezzałogowców, z kolei Marynarka Wojenna Ukrainy poinformowała, że w kombinat uderzyły pociski manewrujące Neptun. Tego samego dnia padł także kolejny rekord pod względem liczby dronów „typu samolotowego” użytych przez siły ukraińskie w atakach na Rosję i tereny okupowane. Według danych agresora po raz pierwszy przekroczona została liczba 1,5 tys. środków napadu powietrznego, a zneutralizowanych miało zostać m.in. 1478 bezzałogowców. Poprzedził go dzień wcześniej równie rekordowy atak, po którym Ministerstwo Obrony FR zgłosiło unieszkodliwienie 1328 dronów.

16 sierpnia trafiony został największy w Rosji magazyn firmy Wildberries w Koledinie w obwodzie moskiewskim, w wyniku czego wybuchł pożar. W wyniku ataku 13 sierpnia

spłonęła część centrum logistycznego Wildberries w rejonie czyszmińskim Baszkortostanu. Po uderzeniu w magazyn w Koledinie Ministerstwo Obrony Ukrainy podsumowało, że w dotychczasowych atakach zniszczonych bądź uszkodzonych zostało 21 z 30 największych magazynów Wildberries, w tym siedem z 10 największych centrów logistycznych tej firmy. Ponadto 15 sierpnia ukraińskie drony wywołały pożar centrum handlowego Galaktika w okupowanym Doniecku.

18 sierpnia siły ukraińskie przeprowadziły największy dotychczas atak na Moskwę, w którym według mera tego miasta Siergieja Sobjanina rosyjska obrona powietrzna unieszkodliwiła 627 dronów (w tym 180 nad obwodem moskiewskim). Jak podają źródła OSINT, Ukraińcy użyli ich ponad 500 i wszystkie zostały strącone. Doszło jednak do trafienia składu Wildberries w rejonie bogorodskim obwodu moskiewskiego (niewielkie uszkodzenia wskazują, że doszło do nich w wyniku upadku odłamków) i – w tym samym obwodzie – okresowego odcięcia od prądu 5 tys. abonentów w rezultacie zerwania linii wysokiego napięcia.

Straciły impet prowadzone przez ukraińskie Siły Systemów Bezzałogowych operacje przeciwko energetyce i żegludze w rejonie okupowanego Krymu. Ich dowódca Robert Browdi „Madiar” ograniczył raportowanie o przebiegu obu operacji (pod kryptonimami odpowiednio „Wyłączenie Krymu” i MoŁoCZKa), a z publikowanych przez niego podsumowań wynika, że liczba trafionych w ciągu doby „węzłów energetycznych” spadła poniżej czterech (w lipcu przekraczała sześć), a statków do jednego–dwóch (w szczytowym okresie Ukraińcy meldowali o kilkunastu na dobę). W wyniku dotychczas poczynionych zniszczeń problemy z dostawami energii utrzymują się jednak na części terytoriów okupowanych, w tym w Sewastopolu i Mariupolu (w drugim z wymienionych awaryjne wyłączenia prądu mają dotyczyć 50 tys. abonentów). Ukraiński Sztab Generalny informował o uszkodzeniu kolejnych rosyjskich obiektów wojskowych. Do trafień miało dojść m.in. na terenie lotnisk: Saki i Kirowskie na Krymie (odpowiednio 12 i 18 sierpnia) oraz Sawaslejka w obwodzie niżnonowogrodzkim (15 sierpnia).

Zachodnie wsparcie dla Ukrainy

11 sierpnia **spółka Ukrainian Unmanned Technologies (UUT) i duńska Vidar Industries ogłosiły utworzenie w Danii spółki joint venture w celu produkcji naziemnych systemów bezzałogowych Ravlyk.** Celem wspólnego przedsięwzięcia jest rozbudowa bazy przemysłowej i zaspokojenie potrzeb Sił Obronnych Ukrainy

14 sierpnia **litewskie Ministerstwo Gospodarki i Innowacji podpisało umowę z ukraińską firmą DEMZ na budowę nowej fabryki amunicji na Litwie.** Produkcja ma spełniać standardy NATO, a jej głównym kontrahentem będą Siły Zbrojne Ukrainy.

Potencjał militarny Rosji

Według informacji ukraińskiego wywiadu wojskowego (HUR) Rosja zwiększa zapasy, produkcję i infrastrukturę przeznaczoną do użycia dalekosiężnych dronów. 12 sierpnia HUR ocenił rosyjskie zapasy dronów Gerań na ok. 6,2 tys. sztuk. Produkcja nowszych odrzutowych dronów Gerań-4/5 jest szacowana na ok. 3 tys. a Gerań-2 na blisko 2,8 tys. sztuk miesięcznie. 17 sierpnia „The Telegraph”, na podstawie analizy zdjęć satelitarnych, poinformował o co najmniej 10 rosyjskich bazach z 59 nowymi stanowiskami startowymi wzdłuż granic z Ukrainą i Białorusią.

16 sierpnia ukraińskie MSZ oceniło, że Rosja zawarowała do swojej armii co najmniej 2982 obywateli 37 państw afrykańskich, z których ok. 486 zginęło. Według resortu w ukraińskiej niewoli znajdowało się 35 obywateli 17 państw Afryki. Rosyjskie służby mają pozyskiwać ludzi m.in. pod pretekstem pracy lub studiów, oferując wysokie wynagrodzenie i możliwość uzyskania rosyjskiego obywatelstwa. Część cudzoziemców ma być następnie zmuszana do podpisywania kontraktów wojskowych pod groźbą deportacji lub więzienia.

Potencjał militarny Ukrainy

12 sierpnia Pełnomocnik Rady Najwyższej ds. praw człowieka Dmytro Łubinec poinformował o 375 zweryfikowanych przypadkach śmierci Ukraińców w rosyjskiej niewoli oraz co najmniej 345 egzekucjach żołnierzy deklarujących zamiar poddania się. Liczba ta obejmuje zarówno jeńców wojennych, jak i cywilnych zakładników. Ponadto udokumentowano 695 przypadków stosowania tortur i 860 przypadków niewłaściwych warunków przetrzymywania. Systematycznych tortur miało doświadczać 95% ukraińskich jeńców, a od 2022 r. Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża nie uzyskał dostępu do miejsc przetrzymywania ukraińskich jeńców.

14 sierpnia SBU, Państwowe Biuro Śledcze i Policja Narodowa poinformowały o wykryciu 10 schematów obchodzenia mobilizacji i zatrzymaniu 13 ich organizatorów. Według służb podejrzani żądali od 2,5 tys. do 30 tys. dolarów za pomoc w unikaniu mobilizacji, nielegalnym zwalnianiu żołnierzy ze służby oraz przerzucaniu mężczyzn przez granicę. Wśród wykorzystywanych metod miały znajdować się fikcyjne dokumenty o konieczności opieki nad krewnymi, fałszywe diagnozy medyczne oraz wykorzystanie kontaktów w terytorialnych centrach rekrutacji (TCK) i komisjach lekarskich.

Policja prowadzi zakrojone na szeroką skalę postępowania dotyczące korupcji i nadużyć w systemie mobilizacyjnym. Według informacji p.o. szefa Policji Narodowej Maksyma Cuckiridze zarzuty postawiono 76 kierownikom TCK. Sprawdzana jest legalność odroczeń i rezerwacji dotyczących niemal 2,5 tys. osób. Ponadto zabezpieczono 83,5 tys. orzeczeń komisji wojskowo-lekarskich, a 6,5 tys. decyzji uznano za bezpodstawne i je anulowano. W ramach operacji „Deklarant” przeprowadzono ponad 100 przeszukań związanych m.in. z możliwym bezprawnym wzbogaceniem urzędników TCK i komisji lekarskich.

Monitor dostaw broni

Zobacz

